

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 14. december 2016 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliami

sul.nr. C 281/15

(Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup sul.nr.

BS 190111/2013)

Suliassanngortitsisoq

Advokat Niels Hansen Damm, j.nr. 11469

illuatungeralugu

1. Suliassanngortitaq 1

Advokat Christina Neugebauer, j.nr. 11059

2. Suliassanngortitaq 2

Advokat Christina Neugebauer, j.nr. 11059

3. Suliassanngortitaq 3

Advokat Erik Bertelsen, j.nr. 1022884

4. Suliassanngortitaq 4

Advokat Erik Bertelsen, j.nr. 1022884

oqaatigineqarpoq imaattoq

A A L A J A N G I I N E Q:

Suliap saqqummiunneqarnera

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik ulloq 7. april 2014 aalajangerpoq illuliornermi sanaar-tornermilu isumaqatigiissitsiniarnermi aalajangiisartut saaffigineqassasut noqqaassute-qarfigineqassalluni naliliisartumik naleqquttumik siunnersuuteqassasut. Allakkatigut ulloq 29. september 2014 aalajangiisartut JWJ toqqarpaat.

Tamatuma kingorna illuatungeriit oqaaseqaateqarput JWJ-ip naliliisartussatut toqqarneqarnera pillugu, Suliassanngortitsisoq (matuma kingorna taagorneqartoq: Suliassan-nortitsisoq) akerliliiffigimmassuk JWJ-imik toqqaaneq, suliffeqarfimmut [...] -imut

attuumassuteqarnera pissutsit aalajangersimasut pissutigalugit apeqquserneqarmat tamakkii-sumik illuinnaasiuinnginnissaa.

Tamatuma kingorna ulloq 19. december 2014 Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik imatut aalajangiivoq:

”Voldgiftinstituttet for bygge- og anlægsvirksomhed-ip noqqaassuteqartoqareernerata kingorna suliame naliliissussatut JWJ toqqarneqarpoq. Illuatungeriinnit uparuaatissaqarsimangillat JWJ-ip suliamut tunngatillugu piginnaasaanut.

Suliassanngortitsisoq JWJ-ip toqqarneqarneranut akerliliissuteqarsimapput, tassani innersuussutigineqarsimalluni pissutsinik aalajangersimasunik peqarmat, JWJ-ip illuinnaasiuinngilluinnartuusinaanera qularissallugu pissutissaqartumik, tak. kalaallit nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi § 165, tak. § 51. Tassunga atatillugu Suliassanngortitsisoq innersuussutigivaat JWJ piffissami 1976 – 2004 piginneqataasimammat atorfeqarsimallunilu [...]imi taannalu akiliisinnaajunnaartutut oqaatigineqarpoq 2004-mi, Suliassanngortitsisoq-llu akerleriissuteqarnerup nalaani, tamatumalu kingorna [...] aamma Suliassanngortitsisoq annertuumik isumaqatigiinngissuteqarsimapput. Taamatullu aamma Suliassanngortitsisoq innersuussuteqarsimapput sulianut JWJ-ip naliliisuuffigisimasaanut Suliassanngortitsisoq attuumassuteqarfigisaannut.

Eqqartuussiviup Suliassanngortitsisoq akerliliissutaa imatut paasivaa, Suliassanngortitsisoq ersissutigivaat JWJ Suliassanngortitsisoq tungaannut illuinnaasiuinngivissinnaanngitsoq tassami JWJ ”ilumikkersimassamat” Suliassanngortitsisunut akiliisinnaajunnaarnermut oqaatiginninnermut tunngasuni [...] attuumassuteqartuni, tassunga ilanngullugu Suliassanngortitsisullu isumaqatigiinngissutigineqarsimanerit akiliisinnaajunnaarluni oqaatiginninnermi suliaqarnerup nalaani pisimasunut. Suliassanngortitsisoq tapersiutigivaat, JWJ ”Suliassanngortitsisunut tamaviaarnartumik atassuteqarnera isertugassaannngitsoq” tassami ”JWJ-ip inuunermini naammassisaa akiliisinnaajunnaarnikkut nalunaarutigineqarluni piujunnaarmat” aammalu anniklissaalluni eqqartuimmat ”Suliassanngortitsisunut isumaqatigiinngissutik ilisimasaqarneq tamatumalu malitsigisai”. Eqqartuussiviup paasisinnaavaa Suliassanngortitsisoq sulianut innersuussinerat, ersarissaaffiginarlugu JWJ-ip nakkutilliisuuffigisimasaani suliani nakerisarsiunngitsumik JWJ sulisimangimmat.

JWJ aperineqarluni nalunaarutigivaa imminut attuumassuteqarpallaartutut isiginnginnami.

Ilisimatitsissutigineqarpoq JWJ [...]imi atorfeqarsimasoq 1976-imiit 2004-p tungaanut tassani piginneqatigiissuteqarsimallunilu 20%-inik. Suliffeqarfik 2004-mi akiliisinnaajunnaartutut nalunaarutigineqarpoq. Paasissutissanik pigisaqartoqanngilaq suliffeqarfiup akiliisinnaajunnaartutut nalunaarutigineqarneranut atatillugu JWJ-imut qanoq kinguneqarsimanera, taamatullu aamma erseqqissumik paasissutissartaqarani suliffeqarfiup akiliisinnaajunnaartutut nalunaarutigineqarnerani taassuma aamma Suliassanngortitsisoq akornanni akerleriissuteqarfiusimanersoq. Aamma paasissutissanik pigisaqartoqanngilaq JWJ akuusimanersoq suliani eqqartuussutigineqartuni akiliisinnaajunnaarluni oqaatiginninnermi suliame aamma Suliassanngortitsisoq akornanni, imaluunniit eqqartuussilluni suliani sukkulluunniit taassuma Suliassanngortitsisoq akornannani akerleriiffiussuteqarsimanersoq. Pappialatigut uppernaarsaatini JWJ-ip kingorna naliliisuuffigisimasaani saqqummiunneqartuni sukkulluunniit ikorfartutissaqartinneqanngilaq taamatut akerleriiffiussuteqarsimanersoq.

Pissutsini taamaattuni, aammalu Suliassanngortitsisoq nammineq isumaa maliinnarlugu allatut inerniliisoqarsinnaanngilaq, eqqartuussivillu isumaqarluni tunngavissaqanngitsoq isumaqassalluni JWJ illuinnaasiorsinnaanngitsoq, taamatullu aamma isumaqassalluni tunngavissaqanngilaq taassuma suliap inerniliiffiginissaa immikkut soqutigisaqarfigissagaa.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq

JWJ suliami naliliisussatut toqqarneqarpoq.

Toqqaanermi siunertarineqarpoq Kangerlussuarmi Mittarfiup illutaata allinerata misissorneqarnissaa aammalu naliliinermi pineqartoq illuatungeriit eqqartuussiviup akulerunneratigut suliarisimasaat.

Advokat Niels Hansen Damm ullut 14-it qaangiutsinnagit JWJ-imut nassitutissavai naliliinermi pineqartoq suliallu pappialartai. Nassiusinermi allakkiap assilineqarnera aamma naliliinermi pineqartoq ilutigitillugu eqqartuussivimmut suliamilu akuusut sinnerinut nassiunneqassaaq.

Naliliisartup illuatungeriit ilisimatissavai qaqugu sumilu misissuineq naliliinerlu pissanersut. Naliliisup suliarissavaa allakkatigut nalunaarut naliliinermi pineqartumut akissutitut.

Advokat Niels Hansen Damm-ip misissuineri millu suliaqarnissamik piunnaqarsimasutut aningaasartuutit akilissavai.

Taamaalilluni suliaq kinguartinneqarpoq ulloq 18. marts 2015-imut, misissuinnissap naliliinissallu pinissaanut aammalu nalunaarusiap suliarineqarnissaanut. Naliliisartuq isumaqarpat misissuinnissaq naliliinissarlugu piffissaliussap iluani pininnaanngitsoq, tamanna piaartumik eqqartuussivimmut nalunaarutigissavaa.

Aalajangiinerup matuma assilineqarnera ilutigitillugu matumuuna JWJ-imut nassiunneqarpoq.”

Aalajangiineq aalajangeqqitassanngortinneqanngilaq.

Tamatuma kingorna apeqqutit JWJ-imut nassiunneqarput, taannalu ulloq 28. juli 2015 naliliinermi nalunaarusiorpoq.

Suliassanngortitsisoq ulloq 12. august 2015 Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut noqqaassuteqarput JWJ tunuartinneqassasoq nutaamillu naliliisussamik toqqaasoqassasoq nutaamik misissuineq naliliinerlu siunertarineqarluni eqqartuussisarnermi inatsimmi § 172 tunngavigalugu.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik ulloq 21. septemeber 2015 imatut aalajangigaqarpoq:

”Advokat Niels Hansen Damm ilanngussaq 1-3a-mi saqqummiussivoq noqqaassutiminut tapersiutitut, nutaamik misissuineq naliliinerlu nalunaarutigineqassasoq. Tassani pineqarput ilanngussat naatsorsorneqarsimasut suliassanngortitsisup isumaa malillugu, naliliisup naliinera nalunaaquttap akunnerinik atukkanik [...]p nalunaaquttap akunnerinut atorsimasaanut annertuumik nikingassuteqarmat. Eqqartuussivik tunngavissarsinngilaq itigartitsissutigissallugu siunertamut taaneqartumut ilanngussat pineqartut saqqummiunneqarnissaannut

Eqqartuussiviup ulloq 19. december 2014 aalajangiiffigivaa akerliliissummut tunngasoq naliliisartup pikkorissusianut tunngasoq, naliliisussarlu toqqarlugu. Advokat Hansen Damm-ip oqaatigisaa nalunaarutip imaanut tunngasoq, maannakkuugallartoq tunngavissaqanngilaq naliliisussaq attuumassuteqarpallaartutut isigissallugu.

Advokat Hansen Damm tapersiutitut oqaatigivai naliliilluni nalunaarusiami annertuumik kukkunerit amigaatillu tassungalu atatillugu innersuussutigisimallugu naliliisartup akigititai immikkoortuni arlalitsigut piviusorsiuunngitsumik qaffasippallaarujussuartut. Taamatut isumaqarnek ikorfartuiffigineqarpoq ilanngussat suliarineqarsimasut, naliliisartup nammineq naliliineri sanilliunneqarlutik [...]p naatsorsuusianut.

Eqqartuussiviup oqaatigivaa naliliisartop toqqarneqarsimasop illuliornermi sanaartornermilu isumaqatigiissitsiniarnermi aalajangiisartut siunnersuuteqarneratigut, tunngavigineqarluni suliaminut pikkorissuunera pingaartumillu Kalaallit Nunaanni sanaartornermut ilisimasaqarnera. Tunngavissaqanngilaq naliliisartop piukkunnaateqanngitsutut isigissallugu naliliinermi pineqartumik akisinissaminut.

Naak assigiinngissut takuneqarsinnaagaluartoq naliliisartup namminera naliliinerata aamma [...]p naatsorsugaani, eqqartuussiviup saqqummersinneqartutut isiginngilaa naliliinermi nalunaarusiaq annertuumik kukkuneqartoq imaluunniit amigaateqartoq. Oqaatigineqassaaq naliliisartup akissutai naliliinermit tunngaveqarmata. Illuatungeriinnut periarfissaavoq naliliinermit tunngavigineqartut pillugit apeqquteqarfigineqarsinnaaneri, aammalu naliliisup uparuataanut tunngasut nalunaaquttap akunneri atorineqarsimasut pillugit taamatullu aamma assinganik [...]p suliaanut tunngasunut.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq

Suliassanngortitsisoq akuerineqarpoq ilanngussat 1-3a suliap suliarineqarnerani saqqummiussinnaagai. Suliassanngortitsisup noqqaassutaa nutaamik misissuinermi naliliinermit toqqaasoqarnissaanik pi-umasqaateqarnera malinneqanngilaq.

Suliaq kinguartinneqarpoq suliassanngortitsisup isummernissaanut ilassutitullu naliliisartumut apeqquteqarsinnaanissaanut. Suliassanngortitsisoq ilassutitut apeqqutissaqaruni, eqqartuussiviup illuatungiliuttullu taanna kingusinnerpaamik tigoreersimassavaa ulloq **26. oktober 2015.**”

Suliassanngortitsisoq ulloq 2. oktober 2015 aalajangigaq Nunatta Eqqartuussisuunneqarfianut aalajangeqqitassanngortippaat. Aalajangeqqitassanngortitsineq ullormi 23. november 2015 aalajangiiffigineqannginnissaata tungaanut aalajangiinerup piviusunngortinneqarsinnaanera kinguartinneqarpoq.

Piunasaqaatit

Suliassanngortitsisoq piunasaqaateqarput,

- 1) Naliliisartuq JWJ tunuartinneqassasoq naliliinermilu nalunaarusiaq 28. juli 2015-imeersoq suliami nalunaarummi ilanngussaq 1 aamma 2 suliami atorunnaarsinneqassasut.
- 2) Naliliisartuq JWJ aningaasarsitinneqassanngilaq naliliinermi nalunaarusiap suliarineranut suliami ilanngussatut atorunnaarsinneqartumi, tamanna pisinnaanngippat naliliisartup aningaasarsiassai appartinneqassapput.
- 3) Naliliisartumit allamit nutaamik misissuineq naliliinerlu naliliinermi pineqartoq 4. september 2014-imeersoq akissuteqarfigitinneqassaaq.

Suliassanngortitaq 1 og Suliassanngortitaq 2 piunasaqaateqarput Suliassanngortitsisoq piunasaqaatat malinneqassanngitsut.

Suliassanngortitaq 3 og Suliassanngortitaq 4 piunasaqaateqarput Suliassanngortitsisoq piunasaqaatat malinneqassanngitsut.

Illuatungeriit isumaat

Suliassanngortitsisoq piunasaqaatiminnut tapersiutit ilaatigut makua piunasaqaatigivaat,

- Naliliisartup JWJ nalunaarusiarisamigut takutikkaa, illuinnarsiuunngitsuunnginnini,
- naliliinermi suliaq piginnaassuseqarfigisimanngikkaa,
- malunnartumik JWJ-ip akit nikinganeri annikitsuararsuit nassaarisimagai aalajangeqqittassanngortitsinermi neqeroorutini aamma isumaqatigiisummi,
- JWJ-ip akigititai immikkoortortakkaani arlalinni piviusorsiuunngitsumik qaffasippallaartut,
- naliliinermi nalunaarut uppersaataasooq JWJ attuumassuteqarpallaartooq,
- JWJ-ip nalunaaquttap akunneri atorneqarsimasunut naatsorsuutai qaffasippallaartut betonimik suliaqarnermuinnaq kiisalu suliaq ataatsimut isigalugu,
- taamaalilluni naliliinermi nalunaarusiaq amigaateqartoq, taakkualu iluarsiffigineqarsinnaannatik ilassutitut apeqquteqarnikkut, aamma
- tamanna pissutigalugu JWJ pissutissaqanngilaq akissarsitinneqarnissaminut

Suliassanngortitaq 1 og Suliassanngortitaq 2 piunasaqaatiminnut tapersiutit ilaatigut makua piunasaqaatigivaat,

Tunngavissaqanngilaq nutaamik naliliisartussamik toqqaanissaq,

- Suliassanngortitsisoq nutaamik attuumassuteqarpallaarnermut tunngasumik akerliliisutaareersut atortussanngortissinnaanngilai,

- JWJ attuumassuteqarpallaartuunngilaq,
- JWJ suliaminut piginnaassusikitsuunngilaq,
- JWJ kukkussuteqarsimannngilaq naliliinermi nalunaarusiaq amigaateqartinneqartumik, tamannalu pissutigalugu suliami atorunnaarsitsissutaasinnaasumik
- Kukkussuteqartoqarsimappat tamakku aaqqiiviginiarneqassasut JWJ-imut ilassutinik apeqquteqaateqarnikkut
-

Suliassannngortitaq 3 og Suliassannngortitaq 4 piumasaqaatiminnut tapersiutit ilaatigut ma-
kua piumasaqaatigivaat,

Tunngavissaqannngilaq nutaamik naliliisartussamik toqqaanissaq, eqqartuussisarnermi
inatsimmi § 172 malillugu,

- Suliassannngortitsisoq attuumavallaatutut isiginninnertik maanngaannartippaat Kalaal-
lit Nunaanni Eqqartuussiviup aalajangigaa 19. december 2014-imeersoq aalajangeqqi-
tassannngortinnginneratigut
- JWJ attuumassuteqarpallaartuunngilaq, aallaqqaataaniilli, kingornalu,
- Suliassannngortitsisoq pisussaapput uppersaasiiffigissallugu naliliinermi nalunaaru-
siaq kukkuneqarpat, taamaaliorsimannngillallu,
- JWJ naliliinermi nalunaarusiamut atatillugu kukkusimannngimmat, taamaalillunilu
nalunaarusiaq amigartuunani, taamatuttaarlu aamma ima annertutigisumik kukku-
nerani, ilassutitut apeqquteqarnermi iluarsineqarsinnaannitsunik.
- Taamaattumillu JWJ-ip aningaasarsiassai peerneqassanatik.

Tunngavilersuineq inerniliinerlu

Suliassannngortitsisoq attuumassuteqarneraanaeraqqiinertik atuuttussannngortissinnaanngilaat
JWJ-ip naliliisartussatut toqqarneqarnerani akerliuffigierigartik.

Suliassannngortitsisoq maannamut qularnarunnaarsitsimannngillat taamaattunik naliliinermi
nalunaarusiami annertuumik amigaateqarnersoq, taamaalilluni naliliinermi nalunaarusiaq
ilanngussartai ilanngullugit suliamiit peerneqartariaqassalluni, imaluunniit tulluarnerner-
soq nutaamik misissuisitsineq naliliinerlu pissanersut pineqartumut tassunga, tak. eqqartuussisar-
nermi inatsimmi § 172, taamaattumik Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup aalajangigaa atuut-
tussannngortinneqarpoq.

Pingaartinneqarpoq Suliassannngortitsisoq periarfissaqartinneqarnissaat ilassutitut
apeqquteqarnissaminnut, tassunga ilanngullugu qanoq naliliisartup nalunaaquttap akunneri
sulinermi atorneqarsimasut pissarsiarisimanerai sanilliunneqarlutik paasissutissat [...] -
minngaaneersut. Taamatuttaaq aamma pingaartinneqarpoq, naliliisartup paasissagaluaruniuk

nalunaaquttap akunnerinik atukkanik naliliinermini kukkussuteqarsimalluni, tamanna paasisutissiisutigisinnaagaa ilassutitut apeqqutitut akissuteqarnerminut atatillugu, taamaalillunilu naatsorsuutit iluarsiiisuteqarfigalugit.

Akerliliilluni maannakkut saqqummiunneqartut kinguneqartitsissutaasinnaanngillat eqqartuussisarnermi inatsimmi § 165, tak. § 51 malillugu JWJ-ip misissuisutut- naliisartutullu suliami matumani aalajangersimasumi atorneqarsinnaannginneranik.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq:

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup aalajangigaa atuuttussanngortinneqarpoq.

Den 14. december 2016 blev der af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. C 281/15

(Retten i Grønland sagl.nr.

BS 190111/2013)

Sagsøger

Advokat Niels Hansen Damm, j.nr. 11469

mod

5. Sagsøgte 1

Advokat Christina Neugebauer, j.nr. 11059

6. Sagsøgte 2

Advokat Christina Neugebauer, j.nr. 11059

7. Sagsøgte 3

Advokat Erik Bertelsen, j.nr. 1022884

8. Sagsøgte 4

Advokat Erik Bertelsen, j.nr. 1022884

Afsagt følgende

B E S L U T N I N G:

Sagsfremstilling

Retten i Grønland besluttede den 7. april 2014, at der skulle rettes henvendelse til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed med anmodning om at bringe en egnet skønsmand i forslag. Ved brev af 29. september 2014 pegede nævnet på JWJ.

Parterne kom herefter med bemærkninger til udpegning af JWJ som skønsmand, idet Sagsøger (herefter benævnt: Sagsøger) gjorde indsigelser mod udpegning af JWJ, da der på grund af hans tilknytning til firmaet [...] forelå konkrete omstændigheder, der var egnet til at rejse tvivl om hans fuldstændige upartiskhed.

Den 19. december 2014 traf Retten i Grønland herefter følgende beslutning:

”Voldgiftsinstituttet for bygge- og anlægsvirksomhed har efter anmodning bragt JWJ i forslag som skønsmand i sagen. Parterne har ikke haft nogen bemærkninger til JWJ-s faglige kvalifikationer.

Sagsøger har gjort indsigelser mod udpegning af JWJ med henvisning til, at der foreligger konkrete omstændigheder, der er egnet til at rejse tvivl om JWJ-s fuldstændige upartiskhed, jf. den grønlandske retsplejelov § 165, jf. § 51. Sagsøger har herunder henvist til, at JWJ i perioden 1976 -2004 var medejer af og ansat i [...], som gik konkurs i 2004 midt i nogle kontroverser med Sagsøger, og at [...] efterfølgende havde omfattende tvister med Sagsøger. Sagsøger har desuden henvist til sager, hvor JWJ siden har været skønsmand i sager, hvor Selvstyret har været involveret.

Retten forstår Sagsøgers indsigelser sådan, at Selvstyret frygter, at JWJ ikke er fuldstændig upartisk i forhold til Selvstyret, idet JWJ skulle ”bære nag” over for Selvstyret som følge af forhold, der relaterer sig til konkursen i [...], herunder de efterfølgende tvister mellem Selvstyret og konkursboet. Sagsøger har herunder anført, at JWJ ”ret åbenbart må have et anstrengt forhold til Sagsøger”, at ”JWJ-s livsværk forsvandt med konkursen”, og at han underdriver ”kendskab til tvister med Sagsøger og betydningen deraf”. Retten forstår Sagsøgers henvisninger til de sager, hvor JWJ senere har været skønsmand, sådan at Sagsøger herved søger at påvise, at JWJ i disse sager ikke har været uvildig.

JWJ har på forespørgsel oplyst, at han ikke anser sig for inhabil.

Det er oplyst, at JWJ var ansat i [...] fra 1976 til 2004 og aktionær med 20 %. Selskabet gik konkurs i 2004. Der foreligger ingen oplysninger om, hvilke konsekvenser selskabets konkurs i 2004 havde for JWJ, ligesom der ikke er nogen konkrete oplysninger om, at selskabets konkurs skulle have ført til et modsætningsforhold mellem ham og Sagsøger. Der foreligger heller ingen oplysninger om, at JWJ skulle have været involveret i de efterfølgende retssager mellem konkursboet og Sagsøger eller at disse retssager på nogen måde skulle have ført til et modsætningsforhold mellem ham og Sagsøger. De dokumenter, som er fremlagt vedrørende sager, hvor JWJ efterfølgende har været skønsmand, understøtter på ingen måde, at der skulle være et sådan modsætningsforhold.

Under disse omstændigheder, og da Sagsøger subjektive antagelser ikke kan føre til andet resultat, finder retten, at der ikke var noget grundlag for at antage, at JWJ ikke er fuldstændig upartisk, ligesom der ikke er noget grundlag for at antage, at han skulle have nogen interesse i sagens udfald.

Derfor bestemmes

JWJ udmeldes som skønsmand i sagen.

Udmeldelsen sker med henblik på besigtigelse af tilbygning til Kangerlussuaq Lufthavn og besvarelse af det skønstema, som parterne efter rettens mellemkomst har udfærdiget.

Advokat Niels Hansen Damm skal inden 14 dage til JWJ fremsende skønstema og sagens bilag. Kopi af fremsendelsesskrivelse og skønstemaet sendes samtidig til retten og sagens øvrige parter.

Skønsmanden skal orientere parterne om, hvornår og hvor syn og skøn gennemføres. Skønsmanden skal udfærdige en skriftlig erklæring som besvarelse af skønstemaet.

Advokat Niels Hansen Damm indestår som rekvirent for omkostningerne ved gennemførelse af syn og skøn.

Sagen er herefter udsat til den 18. marts 2015 på gennemførelse af syn og skøn og udfærdigelse af erklæring. Hvis skønsmanden finder, at syn og skønssforretningen ikke kan gennemføres inden for den fastsatte frist, bedes dette meddelt retten snarest muligt.

En udskrift af denne afgørelse sendes samtidig hermed til JWJ.”

Beslutningen blev ikke kæret.

Spørgsmålene blev herefter sendt til JWJ, der den 28. juli 2015 afgav en skønserklæring.

Sagsøger anmodede den 12. august 2015 Retten i Grønland om at afsætte JWJ og udpege en ny skønsmand med henblik på et nyt syn- og skøn i medfør af retsplejelovens § 172.

Retten i Grønland traf den 21. september 2015 følgende beslutning:

”Advokat Niels Hansen Damm har fremlagt bilag 1-3a til støtte for sin anmodning om, at der udmeldes et nyt syn og skøn. Der er tale om bilag med beregninger udarbejdet med henblik på at godtgøre sagsøgers synspunkt om, at skønsmandens skøn over mandetimeforbrug afviger betydeligt fra mandetimeforbruget efter [...]. Retten finder ikke grundlag for at nægte disse bilag fremlagt med det anførte formål.

Retten har den 19. december 2014 taget stilling til indsigelser vedrørende skønsmandens habilitet og har udmeldt skønsmanden. Det, som er anført af advokat Hansen Damm vedrørende indholdet af erklæringen, kan ikke føre til, at der på nuværende tidspunkt skulle være noget grundlag for at anse skønsmanden for inhabil.

Advokat Hansen Damm har anført at der er grove fejl og mangler ved skønserklæringen og har herved henvist til, at skønsmandens priser på en række punkter er urealistisk høje. Synspunktet er støttet udarbejdede bilag, hvor skønsmandens vurderinger er sammenlignet med beregninger efter [...].

Retten bemærker, at skønsmanden er udmeldt efter forslag fra Voldgiftsnævnet for bygge og anlæg på baggrund af sin faglige kompetence og særlige kendskab til byggeri på Grønland. Der foreligger intet grundlag for at anse skønsmanden for inkompetent til at besvare skønstemaet.

Uanset den påviste difference mellem det af skønsmanden foretagne skøn og beregningerne efter [...], finder retten det ikke påvist, at skønserklæringen lider af alvorlige fejl eller mangler. Det bemærkes, at skønsmandens besvarelse beror på et skøn. Det er muligt for parterne at stille nærmere spørgsmål til baggrunden for skønnet, og til skønsmandens bemærkninger til mandetimeforbruget på tilsvarende arbejde efter [...].

Derfor bestemmes

Det tillades sagsøgeren at fremlægge bilag 1-3a under sagen. Sagsøgerens anmodning om, at retten udmelder et nyt syn og skøn, tages ikke til følge.

Sagen blev udsat sagsøgerens stillingtagen til eventuelt supplerende spørgsmål til skønsmanden. Hvis sagsøgeren ønsker at stille supplerende spørgsmål, skal disse være retten og modparten i hænde senest den **26. oktober 2015**.”

Sagsøger kærede den 2. oktober 2015 beslutningen til Grønlands Landsret. Kæremålet blev den 23. november 2015 tillagt opsættende virkning.

Påstande

Sagsøger har nedlagt påstand om, at

- 4) Skønsmand JWJ afsættes og skønrapport af 28. juli 2015 med erklæringsbilag 1 og 2 udgår af sagen.
- 5) Skønsmand JWJ ikke er berettiget til honorar for udarbejdelse af skønserklæring, som er udgået som bilag i sagen, subsidiært at skønsmandens honorar nedsættes.
- 6) Der udmeldes et nyt syn og skøn ved ny skønsmand til besvarelse af skønstemaet af 4. september 2014.

Sagsøgte 1 og Sagsøgte 2 har nedlagt påstand om, at Sagsøgers påstande ikke tages til følge.

Sagsøgte 3 og Sagsøgte 4 har nedlagt påstand om, at Sagsøgers påstande ikke tages til følge.

Parternes synspunkter

Sagsøger har som begrundelse for sin påstand anført blandt andet,

- at skønsmand JWJ ved sin rapport har vist, at han ikke er fuldstændig upartisk,
- at han ikke har været kompetent til at for stå skønssforretningen,

- at det er påfaldende, at JWJ med en meget lille margin, når frem til de priser, der var indeholdt i de indkæredes tilbud og kontrakten,
- at JWJ-s priser på en række punkter er urealistisk høje,
- at skønserklæringen er en bekræftelse på at JWJ var inhabil,
- at JWJ beregning af mandetimer er for højt både for så vidt angår betonarbejdet alene samt det samlede arbejde,
- at der således er væsentlige mangler ved skønrapporten, hvilket ikke kan afhjælpes ved supplerende spørgsmål og
- at JWJ som følge heraf ikke er berettiget til honorar.

Sagsøgte 1 og Sagsøgte 2 har som begrundelse for sin påstand anført blandt andet,

- at der ikke er grundlag for at udpege en ny skønsmand,
- at Sagsøger ikke på ny kan gøre de oprindelige habilitetsindsigelser gældende,
- at JWJ ikke er inhabil,
- at JWJ ikke er inkompetent,
- at JWJ ikke har begået fejl, der kan føre til, at skønserklæringen er mangelfuld på en sådan måde, at den skal udgå af sagen og
- at eventuelle fejl skal søges afklaret gennem supplerende spørgsmål til JWJ.

Sagsøgte 3 og Sagsøgte 4 har som begrundelse for sin påstand anført blandt andet,

- at der ikke er grundlag for at udpege en ny skønsmand efter retsplejelovens § 172,
- at Sagsøger har fortabt muligheden for at gøre inhabilitet gældende ved ikke at kære Retten i Grønlands beslutning af 19. december 2014,
- at JWJ ikke er inhabil, hverken oprindeligt eller efterfølgende,
- at det påhviler Sagsøger at dokumentere, at der er fejl ved skønserklæringen, hvilket de ikke har gjort,
- at JWJ ikke forbindelse med afgivelse af skønserklæringen har lavet fejl, at erklæringen derved ikke er mangelfuld, og at der under alle omstændigheder ikke er fejl af en sådan grovhed, at de ikke kan afklares ved supplerende spørgsmål,
- at JWJ-s honorar derfor ikke skal bortfalde.

Begrundelse og resultat

Sagsøger er afskåret fra på ny at gøre de samme habilitetsindsigelser gældende, som de påberåbte sig i forbindelse med udmeldelse af skønsmand JWJ.

Sagsøger har ikke på nuværende tidspunkt godtgjort, at der er sådanne væsentlige mangler ved skønserklæringen, at skønserklæringen med bilag skal udgå af sagen, eller at det er hensigtsmæssigt med fornyet syn og skøn vedrørende samme genstand, jf. retsplejelovens § 172, hvorfor Retten i Grønlands beslutning stadfæstes.

Der er lagt vægt på, at Sagsøger har mulighed for at stille supplerende spørgsmål, herunder om hvordan skønsmanden er kommet frem til antal mandetimer blandt andet sammenholdt med oplysningerne fra [...]. Der er endvidere lagt vægt på, at såfremt skønsmanden bliver opmærksom på, at han har lavet en fejl ved vurderingen af antal mandetimer, da vil han kunne oplyse dette i forbindelse med besvarelsen af de supplerende spørgsmål, og herefter korrigere sine beregninger.

De nu fremsatte indsigelser kan således heller ikke føre til, at JWJ i medfør af retsplejelovens § 165, jf. § 51, er udelukket som syns- eller skønsmand i den konkrete sag.

T h i b e s t e m m e s :

Retten i Grønlands beslutning stadfæstes.

Anne-Sophie Abel Lohse